

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 158/2012-32

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 13. decembra 2012 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa a zo sudcov Juraja Horvátha a Sergeja Kohuta prerokoval prijatú sťažnosť I. P., E. P., V. B., M. T., A. T., K. T. a M. T., všetci bytom B., zastúpených advokátkou JUDr. K. U., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Cbi 5/2006 a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Cbi 5/2006 p o r u š i l základné právo I. P., E. P., V. B., M. T., A. T., K. T. a M. T., aby sa ich vec prerokovala bez zbytočných prietáhov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a ich právo na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. I. P., E. P., V. B., M. T., A. T., K. T. a M. T. priznáva finančné zadosťučinenie každému z nich v sume po 750 € (slovom sedemstopäťdesiat eur), ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť im do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. I. P., E. P., V. B., M. T., A. T., K. T. a M. T. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 916,37 € (slovom deväťstošesťdesiat eur a tridsaťsedem centov), ktorú je Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť na účet ich advokátky JUDr. K. U., B., do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 158/2012-11 z 31. mája 2012 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť I. P. (ďalej len „sťažovateľ 1“), E. P. (ďalej len „sťažovateľka 2“), V. B. (ďalej len „sťažovateľka 3“), M. T. (ďalej len „sťažovateľka 4“), A. T. (ďalej len „sťažovateľ 5“), K. T. (ďalej len „sťažovateľ 6“) a M. T. (ďalej len „sťažovateľka 7“, spolu len „sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Cbi 5/2006 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti vyplynuli úkony, ktoré boli v danej veci vykonané, a ďalej najmä tieto relevantné skutočnosti: *«(...) Okresný súd Bratislava I nekonal plynulo v období od 22. 11. 2006 do 04. 06. 2007, od 20. 07. 2007 do 23. 06. 2008 a od 10. 03. 2009 a svojou nečinnosťou oddialil a znemožnil sťažovateľom odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej*

sa nachádzajú, kde sa domáhajú právoplatného a vykonateľného rozhodnutia vo veci vylúčenia zápisu časti pohľadávky zo súpisu všeobecnej podstaty úpadcu J. spol. s r. o.

Prieťahmi v konaní došlo k porušeniu základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov upravené v čl. 48 ods. 2 Ústavy(...) ako aj práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru(...)

Sťažnosť na Ústavný súd Slovenskej republiky podávajú sťažovatelia z dôvodu, že o ochrane označeného základného práva nerozhoduje iný súd.

Pri uplatnení ochrany základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov využili sťažovatelia všetky právne prostriedky, ktoré im právne predpisy na ich ochranu poskytujú. Dňa 16. 11. 2009 podali sťažnosť na prieťahy v konaní, ktoré Okresný súd Bratislava I vyhodnotil ako dôvodné. Príčinu vzniku prieťahov videl Okresný súd Bratislava I vo vysokom nápade vecí, a v nedostatočnom personálnom obsadení sudcov na obchodnom úseku súdu. Sťažovatelia tak splnili podmienku ustanovenú v § 53 ods. 1 zák. č. 38/1993 Z. z.

Ústavný súd v súlade so svojou judikatúrou pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prieťahom v konaní skúma právnu a faktickú zložitost' prejednávanej veci, správanie účastníka konania a postup samotného súdu. Sťažovatelia vec nepovažujú za právne zložitú, na výzvy súdu reagovali vždy v stanovenom termíne a prieťahy v konaní nevznikli nekonaním sťažovateľov, ani žalovaného. (...)

Od Ústavného súdu Slovenskej republiky sťažovatelia požadujú primerané finančné zadosťučinenie v sume 1 000,- EUR(...) pre každého sťažovateľa. Takto uplatnenú sumu odôvodňujú sťažovatelia tým, že právna neistota, v ktorej sa dlhodobo nachádzajú im spôsobila materiálnu aj nemateriálnu ujmu. Dôvodom vzniku pohľadávky žalovaného malo byť neplatenie nájomného za byty, ktoré užívajú sťažovatelia a to do dňa vyhlásenia konkurzu. Podľa názoru sťažovateľov však žalovaný nárok na uplatnené pohľadávky nemá z dôvodu, že v čase, keď mali pohľadávky vzniknúť boli Správou katastra B. všetci sťažovatelia zapísaní na liste vlastníctva ako majitelia bytov a platby spojené s užívaním bytu hradili priamo na účet založeného S., B., priznaním tejto pohľadávky súdom by tak došlo k bezdôvodnému obohateniu žalovaného. Sťažovatelia v pôvodnom konaní poukazovali aj na to, že predpis nájomného a poplatkov za užívanie bytov odporoval

cenovému predpisu, čo potvrdil svojim rozhodnutím Najvyšší súd SR rozsudkom spis. zn. 4 Sž 65/02 zo dňa 29. 10. 2002.

Do dnešného dňa z dôvodu nekonania súdu nie je rozhodnuté, či uplatnený nárok žalovaného na zaplatenie nájomného voči sťažovateľom je oprávnený. Nemateriálna ujma sťažovateľov spočíva v ich právnej neistote, ktorá trvá dlhší čas bez zavinenia sťažovateľov. V príčinnej súvislosti s deklarovaným neplatením nájomného správca konkurznej podstaty zaslal všetkým sťažovateľom výpovede z nájmu bytu, ktoré sťažovatelia napadli žalobami o určenie neplatnosti výpovede z nájmu bytu, s čím sťažovateľom vznikli aj materiálne výdavky (rozsudok Okresného súdu v Banskej Bystrici č. k. 7C 114/2005 v spojení s rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 14Co/41/2009). Podľa názoru sťažovateľov, len konštatovanie porušenia ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov ako aj porušenie práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v článku 6 ods. 1 Dohovoru nie je dostatočným zadostučinením. Priznaním primeraného finančného zadostučinenia by došlo k dovŕšeniu ochrany porušeného základného práva sťažovateľov.

Sťažovatelia žiadajú, aby im Ústavný súd Slovenskej republiky uhradil trovy konania spočívajúce v trovách právneho zastúpenia v rozsahu vykonaných právnych úkonov v sume 261,82 EUR(...)

Na základe vyššie uvedeného sťažovatelia navrhujú, aby Ústavný súd Slovenskej republiky prijal tento nález:

1. Základné právo I. P., E. P., V. B., M. T., A. T., K. T. a M. T., na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené v článku 48 ods. 2 Ústavy(...) a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote zaručené v článku 6 ods. 1 Dohovoru(...) postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Cbi/5/2006 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Bratislava I v konaní vedenom pod spis. zn. 1 Cbi/5/2006 prikazuje vo veci konať bez zbytočných prieťahov.

3. I. P., E. P., V. B., M. T., A. T., K. T. a M. T. priznáva finančné zadostučinenie každému jednotlivo v sume 1 000,- EUR(...), ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť im do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. I. P., E. P., V. B., M. T., A. T., K. T. a M. T. priznáva trovy právneho zastúpenia 261,82 EUR(...), ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť na účet jej advokátky JUDr. K. U.(...) do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.»

2. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: okresný súd, zastúpený jeho podpredsedníčkou, listom sp. zn. Spr. 3519/2012 z 9. augusta 2012 a právna zástupkyňa sťažovateľov oznámením zo 4. septembra 2012.

2.1 Podpredsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení popísala chronológiu úkonov vykonaných súdom v danej veci a dodala tieto relevantné skutočnosti:

«(...) netrvám na ústnom prejednaní prijatej sťažnosti(...) a súhlasím s tým, aby podľa ust. § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z.(...), ústavný súd upustil od ústneho pojednávania o prijatej sťažnosti, ak dospeje k názoru, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci. (...)

Po preskúmaní časovej postupnosti jednotlivých úkonov súdu vo veci si dovoľím spochybníť tvrdenia sťažovateľov v sťažnosti týkajúce sa skutočnosti, že v období od 22. 11. 2006 do 04. 06. 2007 bol súd vo veci sp. zn. 1Cbi/5/2006 nečinný. Z vyššie uvedených úkonov súdu jednoznačne vyplýva, že dňa 29. 09. 2006 súd vyzýval navrhovateľov na doručenie príloh k návrhu vo veci samej, ktoré mu boli doručené dňa 17. 10. 2006. Následne dňa 20. 10. 2006 vyzval súd odporcu na vyjadrenie sa k návrhu vo veci samej a jeho prílohám, pričom samotné vyjadrenie odporcu bolo súdu doručené dňa 22. 11. 2006. Je pravdou, že následný úkon súdu bol realizovaný až dňa 04. 06. 2007, mám však za to, že vzhľadom na mierne predĺženie časového úseku jeho uskutočnenia ide o ojedinelý prieťah, ktorý bol spôsobený pracovnou zaťaženosťou vyššieho súdneho úradníka povereného zákonným sudcom na uskutočnenie procesných úkonov vo veci súvisiacich s prípravou veci na pojednávanie.

Rovnako nesúhlasím s tvrdením sťažovateľov o nečinnosti súdu vo veci v období od 20. 07. 2007 do 23. 06. 2008. Poukazujem na to, že súd dňa 29. 01. 2008 vytýčil vo veci termín pojednávania na deň 24. apríl 2008 o 09.00 hod., ktorý bol dňa 17. 04. 2008 zrušený z dôvodu ospravedlnenia neúčasti práve právneho zástupcu navrhovateľov na nariadenom pojednávaní. Vo veci súd dňa 17. 04. 2008 stanovil nový termín pojednávania na deň

18. 09. 2009 o 9.00 hod., na ktorom vec prejednal. Pred samotným pojednávaním súd vo veci dňa 18. 09. 2009 súd ešte rozhodoval o procesnom návrhu odporcu na spojenie vecí a to uznesením č. k. 1Cbi 5/2006-56 zo dňa 23. 06. 2008, ktorým vec spojil do spoločného konania s vecami sp. zn. 1Cbi/6/2006, 1Cbi/7/2006, 1Cbi/8/2006 a 1Cbi/9/2006.

Pokiaľ ide o sťažovateľmi namietanú nečinnosť súdu vo veci v období od 10. 03. 2009, je možné konštatovať, že nakoľko najbližší úkon súdu vo veci bol vykonaný až dňa 12. 04. 2011, kedy súd vyzval odporcu na vyjadrenie súhlas so späťvzatím navrhovateľa v V. rade, je konanie vo veci v uvedenom období poznačené zbytočnými prietahmi. Po prešetrení dôvodov, pre ktoré k vzniku prietahov v tomto období došlo, som dospela k záveru, že sú objektívneho charakteru, a teda že zákonní sudcovia, ktorým bola vec v dotknutom období podľa platného rozvrhu práce pridelená na konanie a rozhodnutie, vznik prietahov subjektívne nezavinili. Dôvodmi vzniku prietahov bolo predovšetkým viacnásobné prerozdelenie napadnutej veci medzi viacerých zákonných sudcov Okresného súdu Bratislava I z dôvodu zmien v rozvrhu práce, ako aj nadmerná zaťaženosť sudcov Okresného súdu Bratislava I z dôvodu ich nedostatočného personálneho obsadenia a s tým súvisiaca reálna možnosť vytýčenia pojednávania vo veciach im prideleným.

Dňa 10. 06. 2009 bola vec podľa Dodatku č. 12 k Rozvrhu práce na rok 2009 pridelená Mgr. P. D. ako zákonnému sudcovi, kedy mu bolo pridelené na konanie a rozhodovanie nové súdne oddelenie incidenčných žalôb „3Cbi“. Mgr. P. D. sa na základe Dodatku č. 7 k Rozvrhu práce pre rok 2009 stal novým sudcom Okresného súdu Bratislava I s účinnosťou odo dňa 01. 04. 2009, kedy mu boli pridelené na konanie a rozhodovanie už existujúce súdne oddelenia obchodných sporov „29Cb, 29 CbPv, 29 Cbd, 29 Cbcud a 29 Rob“ so stavom ku dňu 31. 03. 2009. Vzhľadom k uvedenému je možné konštatovať, že v dotknutom období existujúcich prietahov bol zákonnému sudcovi pridelený vysoký počet už na súde napadnutých vecí v krátkom časovom období, s ktorými bolo potrebné sa oboznámiť a až následne pri zohľadnení časovej postupnosti poradia jednotlivých vecí vytýčiť vo veci pojednávanie.

Dňa 25. 01. 2010 bola vec pridelená zákonnej sudkyňi Mgr. A. U., nakoľko na základe Dodatku č. 3 k Rozvrhu práce na rok 2010 jej bolo pridelené na konanie a rozhodnutie celé súdne oddelenie „3Cbi“. V krátkom časovom období na to, dňa 10. 03. 2010 bola vec podľa Dodatku č. 5 k Rozvrhu práce na rok 2010 pridelená

zákonnému sudcovi JUDr. R. G., a to z dôvodu prerozdelenia všetkých vecí súdneho oddelenia „3Cbi“ do oddelení „1 Cbi“ a „2 Cbi“. V súvislosti s existujúcimi prietahmi po pridelení vecí JUDr. R. G. poukazujem najmä na jeho nadmernú pracovnú zaťaženosť, ktorá mala za následok nečinnosť súdu vo veci do dňa 12. 04. 2011. JUDr. R. G. nastúpil na Okresný súd Bratislava I ako sudca dňa 04. 02. 2009 s tým, že za rok 2009 mal nápad vecí v počte 543, z ktorých bolo z jeho strany 329 vecí vybavených, pričom 80 vecí bolo reštančných. Za rok 2010 mal zákonný sudca nápad vecí v počte 726, z ktorých bolo 559 vecí vybavených, pričom 139 vecí bolo reštančných.

Záverom svojho vyjadrenia si dovoľím poukázať aj na tú skutočnosť, že vec sp. zn. 1Cbi/5/2010 bola spojená na jedno konanie s vecami sp. zn. 1Cbi/6/2006, 1Cbi/7/2006, 1Cbi/8/2006 a 1Cbi/9/2006, čím sa vec vzhľadom na jej predmet a samotný skutkový stav veci stala skutkovo a právne zložitá, čo výraznou mierou prispelo k predĺženiu doby trvania konania vo veci.

Vzhľadom vyššie uvedené skutočnosti ako aj na samotné spochybnenie tvrdení sťažovateľov si dovoľujem ústavný súd požiadať, aby pri rozhodovaní o priznaní finančného zadostučinenia tieto vzal do úvahy a nepriznal sťažovateľom finančné zadostučinenie v celej nimi uplatnenej výške. Konečné rozhodnutie však ponechávam na zvážení ústavnému súdu.»

2.2 Právna zástupkyňa sťažovateľov vo svojom podaní oznámila ústavnému súdu, že „(...) sťažovatelia netrvajú na tom, aby sa v predmetnej veci konalo ústne pojednávanie“.

3. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania vedeného na okresnom súde v súčasnosti pod sp. zn. 1 Cbi 5/2006:

A. Dňa 25. augusta 2006 podali sťažovateľ 1 a sťažovateľka 2 na okresnom súde žalobu o vylúčenie zápisu časti pohľadávky v sume 1 824,73 Sk zo súpisu všeobecnej podstaty úpadcu proti JUDr. I. T., správcovi konkurznej podstaty úpadcu J., spol. s r. o. (ďalej aj „žalovaný“). Vec bola zaevidovaná pod sp. zn. 1 Cbi 9/2006.

Dňa 29. septembra 2006 okresný súd vyzval právnu zástupkyňu sťažovateľov 1 a 2, aby doložila do spisu všetky prílohy, ktoré boli označené ako dôkazy.

Dňa 17. októbra 2006 právna zástupkyňa sťažovateľov 1 a 2 zaslala súdu požadované prílohy.

Dňa 20. októbra 2006 okresný súd vyzval žalovaného, aby sa vyjadril k podanému žalobnému návrhu.

Dňa 22. novembra 2006 žalovaný doručil okresnému súdu svoje vyjadrenie k podanej žalobe.

Dňa 4. júna 2007 okresný súd vyzval právnu zástupkyňu sťažovateľov 1 a 2, aby sa vyjadrila k podaniu žalovaného.

Dňa 29. januára 2008 okresný súd nariadil vo veci pojednávanie na 24. apríl 2008.

Dňa 16. apríla 2008 bolo súdu doručené ospravedlnenie právnej zástupkyne sťažovateľov 1 a 2 z neúčasti na nariadenom pojednávaní.

Dňa 17. apríla 2008 bol zrušený uvedený termín pojednávania a bol stanovený nový termín na 18. september 2008.

Dňa 26. mája 2008 bol súdu doručený návrh žalovaného na spojenie viacerých súvisiacich vecí.

B. Dňa 30. augusta 2006 podala sťažovateľka 3 na okresnom súde žalobu o vylúčenie zápisu časti pohľadávky v sume 1 942,22 Sk zo súpisu všeobecnej podstaty úpadcu proti žalovanému JUDr. I. T., správcovi konkurznej podstaty úpadcu J., spol. s r. o. Vec bola zaevidovaná pod sp. zn. 1 Cbi 7/2006.

Dňa 29. septembra 2006 okresný súd vyzval právnu zástupkyňu sťažovateľky 3, aby doložila do spisu všetky prílohy, ktoré boli označené ako dôkazy.

Dňa 17. októbra 2006 právna zástupkyňa sťažovateľky 3 zaslala súdu požadované prílohy.

Dňa 20. októbra 2006 okresný súd vyzval žalovaného, aby sa vyjadril k podanému žalobnému návrhu.

Dňa 23. novembra 2006 žalovaný doručil okresnému súdu svoje vyjadrenie k podanej žalobe.

Dňa 4. júna 2007 okresný súd vyzval právnu zástupkyňu sťažovateľky 3, aby sa vyjadrila k podaniu žalovaného.

Dňa 20. júla 2007 právna zástupkyňa sťažovateľky 3 zaslala súdu svoje vyjadrenie.

Dňa 7. decembra 2007 žalovaný zaslal súdu svoje vyjadrenie k podaniu právnej zástupkyne sťažovateľky 3 z 20. júla 2007.

C. Dňa 30. augusta 2006 podali sťažovateľka 4 a sťažovateľ 5 na okresnom súde žalobu o vylúčenie zápisu časti pohľadávky v sume 1 608,31 Sk zo súpisu všeobecnej podstaty úpadcu proti žalovanému JUDr. I. T., správcovi konkurznej podstaty úpadcu J., spol. s r. o. Vec bola zaevidovaná pod sp. zn. 1 Cbi 8/2006.

Dňa 29. septembra 2006 okresný súd vyzval právnu zástupkyňu sťažovateľov 4 a 5, aby doložila do spisu všetky prílohy, ktoré boli označené ako dôkazy.

Dňa 17. októbra 2006 právna zástupkyňa sťažovateľov 4 a 5 zaslala súdu požadované prílohy.

Dňa 30. októbra 2006 okresný súd vyzval žalovaného na vyjadrenie sa k podanému návrhu.

Dňa 22. novembra 2006 žalovaný doručil okresnému súdu svoje vyjadrenie k podanej žalobe.

Dňa 21. marca 2007 okresný súd vyzval sťažovateľov 4 a 5, aby sa vyjadrili k podaniu žalovaného.

Dňa 23. apríla 2007 právna zástupkyňa sťažovateľov 4 a 5 doručila okresnému súdu svoje vyjadrenie k písomnému podaniu žalovaného z 20. novembra 2006.

D. Dňa 30. augusta 2006 podali sťažovateľ 6 a sťažovateľka 7 na okresnom súde žalobu o vylúčenie zápisu časti pohľadávky v sume 2 290,51 Sk zo súpisu všeobecnej podstaty úpadcu proti žalovanému JUDr. I. T., správcovi konkurznej podstaty úpadcu J., spol. s r. o. Vec bola zaevidovaná pod sp. zn. 1 Cbi 6/2006.

Dňa 29. septembra 2006 okresný súd vyzval právnu zástupkyňu sťažovateľov 6 a 7, aby doložila do spisu všetky prílohy, ktoré boli označené ako dôkazy.

Dňa 17. októbra 2006 právna zástupkyňa sťažovateľov 6 a 7 zaslala súdu požadované prílohy.

Dňa 30. októbra 2006 okresný súd vyzval žalovaného na vyjadrenie sa k podanému žalobnému návrhu.

Dňa 22. novembra 2006 žalovaný doručil okresnému súdu svoje vyjadrenie k podanej žalobe.

Dňa 4. júna 2007 okresný súd vyzval právnu zástupkyňu sťažovateľov 6 a 7, aby sa vyjadrila k podaniu žalovaného.

Dňa 20. júla 2007 právna zástupkyňa sťažovateľov 6 a 7 zaslala súdu svoje vyjadrenie.

E. Dňa 23. júna 2008 okresný súd uznesením rozhodol o spojení vecí vedených pod sp. zn. 1 Cbi 5/2006, sp. zn. 1 Cbi 6/2006, sp. zn. 1 Cbi 7/2006, sp. zn. 1 Cbi 8/2006 a sp. zn. 1 Cbi 9/2006 do jedného konania s tým, že uvedené veci budú v budúcnosti vedené pod sp. zn. 1 Cbi 5/2006.

Dňa 18. septembra 2008 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 2. február 2009.

Dňa 18. septembra 2008 súd vyzval Správu katastra B. na zaslanie dokumentácie.

Dňa 31. októbra 2008 Správa katastra B. reagovala na výzvu súdu.

Dňa 20. novembra 2008 súd dožiadal Okresný súd Banská Bystrica.

Dňa 15. decembra 2008 bolo súdu doručené podanie Okresného súdu Banská Bystrica.

Dňa 2. septembra 2009 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito. V ten istý deň súd realizoval dožiadanie Daňového úradu B.

Dňa 18. februára 2009 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie právneho zástupcu žalovaného.

Dňa 25. februára 2009 bolo súdu doručené vyjadrenie právneho zástupcu sťažovateľov.

Dňa 2. marca 2009 bolo súdu doručené oznámenie Daňového úradu B.

Dňa 9. marca 2009 súd zaslal vyjadrenie sťažovateľov a vyjadrenie žalovaného účastníkom konania na zaujatie stanoviska.

Dňa 27. marca 2009 bolo súdu doručené stanovisko žalovaného.

Dňa 7. septembra 2009 bol okresnému súdu doručený procesný návrh sťažovateľov.

Dňa 28. januára 2011 bolo súdu doručené späťvzatie žaloby sťažovateľom 5.

Dňa 12. apríla 2011 súd vyzval žalovaného na vyjadrenie, či súhlasí s uvedeným späťvzatím žaloby.

Dňa 19. apríla 2011 bol súdu doručený súhlas žalovaného s uvedeným späťvzatím žaloby.

Dňa 12. októbra 2011 súd rozhodol o zastavení konania o nároku sťažovateľa 5. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť 15. novembra 2011.

Dňa 23. februára 2012 súd nariadil vo veci pojednávanie na 17. apríl 2012.

Dňa 17. apríla 2012 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, na ktorom bolo rozhodnuté rozsudkom č. k. 1 Cbi 5/2006-640.

Dňa 7. júna 2012 bol okresnému súdu doručený návrh na doplnenie rozsudku.

Dňa 28. júna 2012 bolo podané odvolanie proti uvedenému rozsudku.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva

alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. (...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'účinenie.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v súčasnosti v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Cbi 5/2006 dochádza k porušovaniu základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a ich práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov(...)

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná(...)

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre

sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že dĺžka tohto občianskoprávneho konania, podľa názoru ústavného súdu nebola závislá od zložitosti veci.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľov v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil žiadnu závažnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na ich ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným prieťahom, teda doterajšia dĺžka napadnutého konania nebola vyvolaná správaním sťažovateľov.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu a konštatuje, že okresný súd bol v predmetnej veci nečinný minimálne v období od 7. septembra 2009 do 12. apríla 2011. Okresný súd teda poldruha roka vo veci nevykonal prakticky žiadny úkon smerujúci k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovatelia ako žalobcovia v danej veci počas súdneho konania nachádzali, čo je základným účelom práva zaručeného v citovaných článkoch ústavy a dohovoru (pozri napr. I. ÚS 41/02). K prieťahom pritom nedošlo v dôsledku zložitosti veci ani správania účastníkov, ale výlučne v dôsledku postupu súdu. Obranu okresného súdu, podľa ktorého *„po prešetrení dôvodov, pre ktoré k vzniku prieťahov v tomto období došlo, som dospela k záveru, že sú objektívneho charakteru, a teda že zákonní sudcovia, ktorým bola vec v dotknutom období podľa platného rozvrhu práce pridelená na konanie a rozhodnutie, vznik prieťahov subjektívne nezavinili. Dôvodmi vzniku prieťahov bolo predovšetkým viacnásobné prerozdelenie napadnutej veci medzi viacerých zákonných sudcov Okresného súdu Bratislava I z dôvodu zmien v rozvrhu práce, ako aj nadmerná zaťaženosť sudcov Okresného súdu Bratislava I z dôvodu ich nedostatočného personálneho obsadenia a s tým súvisiaca reálna možnosť vytýčenia pojednávania vo veciach im prideleným“*, nebolo možné akceptovať. V tejto súvislosti treba opakovane zdôrazniť, že ústavný súd pri posudzovaní toho, či bolo porušené právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, posudzoval postup okresného súdu, a nie to, či toto právo bolo porušené činnosťou (nečinnosťou) alebo postupom konkrétneho sudcu vybavujúceho danú vec. Preto pri posudzovaní odôvodnenosti sťažnosti

nemožno prihliadnuť na skutočnosti označované ako objektívne vo vyjadrení podpredsedníčky okresného súdu. V tejto súvislosti ústavný súd už uviedol (pozri napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 28/01, I. ÚS 50/01, I. ÚS 108/02, I. ÚS 38/03), že nedostatočné personálne obsadenie súdu a nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, by mohlo len dočasne ospravedlniť vzniknuté priet'ahy, a to len v tom prípade, ak sa na tento účel prijali včas adekvátne opatrenia. Ústava v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie vecí bez zbytočných priet'ahov, a tým vykonanie spravodlivosti v primeranej lehote. Z vyjadrenia podpredsedníčky okresného súdu nevyplýva prijatie účinných opatrení. Skutočnosť, že okresný súd mal personálne problémy, ktoré nedokázal riešiť, nemôže byť pripočítaná na ťarchu účastníka konania a nemá povahu okolností, ktoré by vylučovali zodpovednosť súdu, ktorý je vecne a miestne príslušný na rozhodnutie vo veci občana, ktorý sa naň obrátil (pozri napr. I. ÚS 156/02).

Vzhľadom na všetky uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva s'ťažovateľov na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a v čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

4. Vzhľadom na to, že 17. apríla 2012 bol v predmetnej veci na okresnom súde vyhlásený rozsudok č. k. 1 Cbi 5/2006-640, neprichádzalo do úvahy v okolnostiach danej veci rozhodnutie podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

S'ťažovatelia požadovali priznať primerané finančné zadosťučinenie vo výške 1 000 € najmä preto, že sa dlhodobo nachádzajú v právnej neistote.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nie je dostatočným zadosťučinením pre s'ťažovateľov. Ústavný súd preto uznal

za odôvodnené priznať im aj finančné zadost'učinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti, s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv s'ťažovateľov, ale aj vzhľadom na povahu veci a jeho význam pre s'ťažovateľov považuje za primerané každému s'ťažovateľovi vo výške 750 €.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadost'učinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť s'ťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2.

6. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

S'ťažovateľom vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátkou za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia 4. novembra 2011 a spísanie s'ťažnosti z 19. decembra 2011). Za dva úkony vykonané v roku 2011 patrí odmena v sume dvakrát po 123,50 € a režijný paušál v sume dvakrát po 7,41 €, preto trovy právneho zastúpenia pre jedného s'ťažovateľa predstavujú sumu 261,82 €. Základná sadzba tarifnej odmeny bola znížená o 50 %, pretože išlo o spoločné úkony pri zastupovaní „dvoch alebo viacerých osôb“, t. j. na sumu 130,91 € v prípade jedného s'ťažovateľa. V prípade siedmich s'ťažovateľov tvorí náhrada trov právnej služby advokátkou sumu 916,37 € v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania s'ťažovateľov rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. decembra 2012